

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ สนับสนุนการจัดการประชากรของประเทศไทย ในประชาคมอาเซียนและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชนด้านการทะเบียนราษฎรให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นระบบสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

(๑) ปัญหาความซ้ำซ้อนของการจัดทำฐานข้อมูลประชาชนของแต่ละหน่วยงานรัฐ ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว

(๒) การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลราษฎรของประเทศไทยของผู้ที่เกิดในต่างประเทศ และของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราวยังไม่สมบูรณ์

(๓) ปัญหาของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ที่ไม่อยู่ในสถานะที่จะได้รับการพิสูจน์สถานะการเกิด ทำให้เป็นคนไร้รากเหง้าที่ไร้รัฐ ไร้สัญชาติ ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะและสัญชาติได้

(๔) สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทย สามารถให้บริการและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรให้ประชาชนในต่างประเทศ ได้เฉพาะการรับจดทะเบียนการเกิดและการตาย และดำเนินการให้ได้เฉพาะคนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยตามกฎหมายว่าด้วยคนเช่าเมือง ซึ่งยังไม่รวมถึงงานทะเบียนราษฎรอื่นๆ และคนต่างด้าวประเภทอื่น

(๕) ปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่ โดยแจ้งย้ายออกแต่ไม่ย้ายเข้าบ้านหลังใด รวมทั้ง บุคคลที่หลบหนีหมายจับของศาลและไม่ได้อาศัยอยู่ที่บ้านและเจ้าบ้านไม่แจ้งนายทะเบียน ทำให้ข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องกับความเป็นจริง และตามกฎหมายยังไม่เป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนในการแจ้งย้ายที่อยู่ต่างท้องที่

(๖) ปัญหาการขอเลขประจำบ้านของบ้านที่ยังปลูกสร้างไม่แล้วเสร็จ แต่มีความจำเป็นต้องใช้ทะเบียนบ้านและบ้านที่ปลูกสร้างเพื่อการใช้สอยอื่น ไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัย

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานรัฐตามอำนาจและหน้าที่ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณของรัฐ และสามารถสนองตอบนโยบายของรัฐในการบริการประชาชน

(๒) เพื่อให้การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลราษฎรของประเทศไทย รวมถึงการพิสูจน์สิทธิของบุคคลทั้งบุคคลที่เกิดในประเทศไทยและต่างประเทศ มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

/(๓) เพื่อแก้ไข...

(ก) เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ให้ได้รับการจดทะเบียนการเกิด ซึ่งเป็นต้นเรื่องของการใช้สิทธิต่างๆ

(ข) เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทย สามารถบริการและแก้ไขปัญหากับทะเบียนราษฎรให้ประชาชนในต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น และเพื่อให้ระบบการจัดการประชากรของประเทศไทยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจดทะเบียนการเกิดของราษฎรไทยในต่างประเทศ

(ค) เพื่อให้การแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่อยู่ให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมาย แก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายลอย (ใช้จ่ายออกแต่ไม่ย้ายเข้าบ้านหลังใด) และบุคคลที่หลบหนีหมายจับของศาลและไม่ได้อาศัยอยู่ที่บ้านและเจ้าบ้านไม่แจ้งนายทะเบียน ทำให้ข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องกับความเป็นจริง และเป็นภาระอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่ปฏิบัติตามกฎหมายใช้จ่ายที่อยู่ต่างท้องที่ได้

(ง) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจำแนกบ้านเพื่อการอยู่อาศัย และอาคารเพื่อการใช้สอยอย่างอื่น ไม่ใช่สำหรับอยู่อาศัย และในการจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้กับบ้านที่ยังปลูกสร้างไม่แล้วเสร็จแต่จำเป็นต้องใช้ทะเบียนบ้าน

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

ข้อมูลประชากรของประเทศไทยจะยังไม่มี ความสมบูรณ์และไม่ครบถ้วน ทำให้การบริหารจัดการประชากรและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร การแก้ไขปัญหาสถานะและการพิสูจน์สิทธิของบุคคล ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ต้องดำเนินการโดยการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานรัฐ เชื่อมโยงข้อมูลทางทะเบียน เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินในการบริการประชาชน เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ได้

(๒) ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลที่ได้จดทะเบียนการเกิดที่สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลไทย ในต่างประเทศ

(๓) นายทะเบียนสามารถรับจดทะเบียนการเกิดและออกเอกสารการทะเบียนราษฎรให้แก่เด็กซึ่งไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศให้บุคคลดังกล่าวมีสัญชาติไทยตามที่ร้องขอได้ หากเป็นผู้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนดและมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๔) กำหนดให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทย สามารถให้บริการงานทะเบียนราษฎรอื่นๆ นอกจากการรับจดทะเบียนการเกิดและการตาย และดำเนินการได้ทั้งคนสัญชาติไทย และคนต่างด้าวที่ได้จัดทำทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๕) กำหนดให้กรณีผู้ที่แจ้งย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านแล้วไม่แจ้งย้ายเข้าที่ใด โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งย้ายออก และผู้ที่หลบหนีหมายจับของศาลและไม่ได้ตัวมาภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่ศาลออกหมายจับ ให้นายทะเบียนย้ายชื่อบุคคลนั้นเข้าในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน

(๖) กำหนดให้มีเลขประจำอาคารและทะเบียนสำหรับอาคาร ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์อื่นนอกจากใช้เพื่อการอยู่อาศัยได้ เพื่อให้ให้นายทะเบียนสามารถจัดทำทะเบียนให้กับอาคารลักษณะดังกล่าวได้

(๗) กำหนดบ้านที่ยังปลูกสร้างไม่แล้วเสร็จ แต่มีความจำเป็นต้องใช้ทะเบียนบ้าน สามารถขอกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวได้ โดยบ้านนั้นต้องมีการสร้างบางส่วนและมีส่วนประกอบของบ้านพอสมควรแล้ว

๑.๕ การกีดกันจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

สามารถแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดการประชากรของประเทศไทย และเป็นการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมากขึ้น แก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กที่ไร้รากเหง้า การกำหนดเลขประจำบ้านและอาคาร การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนบ้านชั่วคราว

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การจัดการประชากรของประเทศไทยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การจัดระบบทะเบียนราษฎรเกิดประสิทธิภาพและมีความชัดเจน และสามารถแก้ไขปัญหสถานะและสัญชาติของบุคคล สามารถกำหนดเลขประจำบ้านให้บ้านที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัยและอาคารเพื่อการใช้ประโยชน์อื่น นอกจากการใช้อยู่อาศัย การแก้ไขปัญหการแจ้งย้ายที่อยู่แล้วไม่ย้ายเข้าทะเบียนบ้านแห่งใด และสามารถให้บริการงานทะเบียนราษฎรที่สถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศได้หลายงานและหลายประเภทบุคคลมากขึ้น

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในเรื่องใด

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ ข้อ ๗ และ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (ICCPR)

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุนและความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากเป็นภารกิจซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนและสำนักทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร และเกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลประชากรซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการปฏิบัติงานที่ใช้อำนาจหน้าที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชน

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ไม่ควรทำร่วมกับเอกชน เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลประชากรซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล และเป็นการปฏิบัติงานที่ใช้อำนาจหน้าที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชน

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่เกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ภารกิจการให้บริการประชาชนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรมีสำนักรทะเบียน นายทะเบียน และเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องใช้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร ทำหน้าที่ให้บริการประชาชนในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ และ ณ สถานทูตหรือสถานกงสุลในต่างประเทศครอบคลุมอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องร่วมกับหน่วยงานอื่น

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร เป็นภารกิจซึ่งสำนักรทะเบียนในพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งสำนักรทะเบียนอำเภอและสำนักรทะเบียนท้องถิ่น มีหน้าที่ให้บริการประชาชนอยู่แล้ว

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function) ในเรื่องการให้บริการงานทะเบียน พัฒนาระบบฐานข้อมูลการทะเบียนให้ทันสมัยมีคุณภาพ เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันการบริหารจัดการในภาครัฐ การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการปฏิบัติงานภาครัฐ

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ เนื่องจากมีพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติไว้ จำเป็นต้องใช้วิธีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้สามารถปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ รองรับการจัดการประชากรของประเทศไทยในประชาคมอาเซียน อำนวยความเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้นได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

มาตรการทางบริหารไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก ไม่สามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติให้แตกต่างไปจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

(๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางเรื่องไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานการจัดการประชากรของประเทศ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบรายงานและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (แผนปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม) โดยสภาปฏิรูปแห่งชาติมีข้อเสนอให้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

ให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นฉบับหนึ่ง
ที่เสนอให้แก้ไขปรับปรุงในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูล
ทะเบียนราษฎรตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม การกำหนดเลขประจำตัวประชาชนตามมาตรา ๑๖ และการ
จดทะเบียนคนเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกเรื่องท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากงานทะเบียนราษฎรตาม
พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรมีการให้บริการอยู่แล้วทั่วประเทศ รวมถึง ณ สถานทูตหรือสถานกงสุลไทย
ในต่างประเทศด้วย

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก นายทะเบียนและระบบคอมพิวเตอร์
ในการให้บริการ มีความพร้อมในการให้บริการประชาชนตามกฎหมายได้อยู่แล้ว

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจาก เป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจาก การดำเนินการเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร จะต้องมีการตรวจสอบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือ
คุณสมบัติของเรื่องที่มีการยื่นคำร้องก่อนที่นายทะเบียนจะดำเนินการให้ รวมทั้ง มีการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการแจ้งการต่างๆ เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร เพื่อความถูกต้องของข้อมูลทะเบียนราษฎร

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

เหตุที่ต้องใช้ระบบการอนุญาต เนื่องจาก ต้องมีการตรวจสอบว่ามีการปฏิบัติเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร

คุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร .....ไม่มี.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในแต่ละกรณีไว้ในพระราชบัญญัติการ
ทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และในกฎหมายลำดับรอง

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาต หรือไม่

มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอน โดยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และในกฎหมายลำดับรอง และกำหนดไว้ในคู่มือบริการประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์ โดยกำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาต หรือไม่

ไม่มี

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาต หรือไม่

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

ไม่มี

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่น หรือไม่

-

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

-

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือไม่

-

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

-

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

มี โดยเป็นการกำหนดขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติและพิจารณาของเจ้าหน้าที่ไว้ในพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรและกฎหมายลำดับรอง รวมทั้งมีการสั่งการกำชับเป็นหนังสือสั่งการอีกด้วย

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

เป็นการแก้ไขมาตราเดิมที่มีบทกำหนดโทษทางอาญาอยู่แล้ว โดยไม่ได้กำหนดความผิดทางอาญาขึ้นใหม่ และปรับปรุงบทกำหนดโทษความผิดที่ไม่ใช่ความผิดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรงให้เป็นโทษปรับทางปกครองแทน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๒

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับกฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

-

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

-

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น.

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

บุคคลที่แจ้งย้ายที่อยู่ไปแล้วไม่ย้ายเข้าบ้านใด และบุคคลที่หลบหนีหมายจับของศาลและไม่ได้ตัวมาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- **เชิงบวก** เมื่อการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลประชากรมีความสมบูรณ์ จะช่วยรัฐประหยัดงบประมาณจากการจัดทำข้อมูลซ้ำซ้อนของหน่วยงานรัฐ โดยรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐสามารถใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎรไปใช้ในการวางแผนบริหารจัดการ ทั้งเรื่องการบริหารงบประมาณ การส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า เกิดประโยชน์กับประชาชนและประเทศไทย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ ประชาชน และประเทศไทย

- **เชิงลบ** ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

ด้านสังคม

- **เชิงบวก** รองรับเรื่องการจัดการประชากรของประเทศไทยในประชาคมอาเซียน อำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้น แก้ไขปัญหาการจดทะเบียนการเกิดของเด็กที่ไร้รากเหง้า ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและหลักสิทธิมนุษยชน และแก้ไขปัญหการแจ้งย้ายที่อยู่ รวมถึงการกำหนดเลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนบ้านชั่วคราวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ประชาชนและหน่วยงานของรัฐ

- **เชิงลบ** กรณีผู้ที่แจ้งย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านแล้วไม่ยอมแจ้งย้ายที่อยู่เข้าทะเบียนบ้านแห่งใด หรือผู้หลบหนีหมายจับของศาลไปจากที่อยู่และไม่ได้ตัวมาภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ไม่ทราบภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่แท้จริง ทำให้ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องสมบูรณ์ จึงได้กำหนดมาตรการย้ายชื่อบุคคลดังกล่าวเข้าทะเบียนบ้านกลาง แต่สามารถแสดงตนต่อนายทะเบียนขอแจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านกลางได้

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ผู้แจ้งย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านแล้วไม่ยอมแจ้งย้ายที่อยู่เข้าทะเบียนบ้านแห่งใด และบุคคลที่หลบหนีหมายจับของศาลและไม่ได้ตัวมาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

 ด้านอื่น ๆ (ด้านต่างประเทศ)

- **เชิงบวก** ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ..... ช่วยให้การแก้ไขปัญหา ด้านสถานะบุคคลของประเทศไทย และการพิสูจน์สถานะและสิทธิของบุคคลมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์มากขึ้น เกิดความเสมอภาค มีส่วนช่วยส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในเรื่องนี้และเป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศไทย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ประชาชนและประเทศไทย

- **เชิงลบ** ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ผู้ที่แจ้งย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนแล้ว ไม่ยอมแจ้งย้ายที่อยู่เข้าทะเบียนบ้านหลังใด ซึ่งทำให้รายการบุคคลดังกล่าวอยู่ระหว่างการย้าย โดยจะไม่ปรากฏชื่อในทะเบียนบ้านหลังใด รวมทั้งบุคคลที่หลบหนีหมายจับของศาลแต่ยังไม่ได้ตัวมาภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งหากบุคคลที่หลบหนีไปอยู่ที่บ้านอื่นก็จะไม่แจ้งย้ายที่อยู่เพื่อไม่ให้ถูกติดตามตัวได้ ซึ่งไม่ทราบว่าจะไปอยู่ที่ใดและเจ้าบ้านก็จะไม่มาแจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านกลาง ส่งผลให้ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ได้อยู่อาศัย ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมายกับบุคคลดังกล่าว จึงควรดำเนินการย้ายชื่อเข้าทะเบียนบ้านกลาง ทำให้ไม่สามารถขอคัดและขอให้รับรองสำเนารายการบุคคลไปใช้อ้างอิงหรือใช้สิทธิต่างๆ ได้ แต่บุคคลดังกล่าวสามารถมาแสดงตนและขอย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านกลางต่อนายทะเบียน เพื่อขอย้ายออกไปเข้าทะเบียนบ้านที่ตนอาศัยอยู่ตามข้อเท็จจริงได้

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

เป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่โดยไม่ยอมย้ายที่อยู่เข้าทะเบียนบ้านแห่งใดและกรณีหลบหนีหมายจับของศาลและไม่ทราบว่าไปอยู่ที่ใด ซึ่งทำให้ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ**๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวก**

สะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

การจัดเก็บและการจัดการฐานข้อมูลประชากรที่ดี จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลไปยังหน่วยงานต่างๆ ในการวางแผนพัฒนาประเทศและสามารถให้บริการประชาชนในด้านต่างๆ ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก และการบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

-

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

-

/และส่งเสริม...

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างน้อยเพียงใด

-

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

- ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ขอเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงในราชอาณาจักร ทำให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้อย่างน้อยเพียงใด

- การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจากกระทรวงมหาดไทย จะช่วยลดงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐต้องใช้เพื่อจัดทำข้อมูลของตนเองที่มีลักษณะเดียวกันกับที่มีในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

สามารถประเมินได้จากการตรวจสอบฐานข้อมูลเป็นสถิติการให้ปฏิบัติและให้บริการงานทะเบียนราษฎร โดยประเมินได้ภายหลังจากร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. (ฉบับที่..) พ.ศ..... และกฎหมายลำดับรองมีผลใช้บังคับ

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

- ไม่มี เนื่องจาก สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง และสำนักทะเบียนในพื้นที่ทุกแห่งทั่วประเทศ มีความพร้อมรองรับการปฏิบัติงาน ทั้งเจ้าหน้าที่และระบบคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประชาชนที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นการปรับปรุงการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ รองรับเรื่องการจัดการประชากรของประเทศไทย อำนวยความเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้น ช่วยประหยัดงบประมาณที่เกิดจากความซ้ำซ้อนในการจัดทำฐานข้อมูลของประชาชน โดยไม่ได้เพิ่มอัตรากำลังหรือปรับโครงสร้างองค์กรแต่อย่างใด

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบัน มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้

(ข) คุณวุฒิประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันมีคุณวุฒิประสบการณ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ ทั้งนี้ เมื่อร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ..... มีผลใช้บังคับ สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง จะมีการจัดอบรมและมีหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติให้สำนักทะเบียนทุกแห่ง ทราบเพื่อซักซ้อมความเข้าใจด้วย

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะเวลาห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

โดยแยกเป็นงบ และงบลงทุนจำนวน

สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยไม่ต้องของบ งบประมาณเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร
ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลังแต่อย่างไร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักทะเบียนทุกแห่งจะได้ทำการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนได้รับทราบ ผ่านสื่อต่างๆ และผ่านผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และท้องถิ่น

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ และเอกสารต่างๆ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

หน่วยงานของรัฐสามารถขอเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ได้

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น กรณีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งปฏิบัติหมายจับของศาล ยังไม่ได้ตัวบุคคลตามหมายจับมาภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันที่ออกหมายจับ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแจ้งผู้อำนวยการทะเบียนกลางทราบ เพื่อแจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งย้ายผู้นั้นเข้าในทะเบียนบ้านกลาง

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก

บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ขั้นตอนใช้เวลาการดำเนินการเท่าใด

ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ.... มาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ พิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ภายใน ๙๐ วัน นับแต่ได้รับแจ้ง และมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาคำร้องขอมี สัญชาติไทยของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง ส่วนกรณีการรับแจ้งการย้าย ที่อยู่ การขอเลขประจำบ้านเพื่ออยู่อาศัยและอาคารเพื่อประโยชน์อื่นมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย โดยมีการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการบางเรื่องไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้และจะมีการกำหนดรายละเอียดของขั้นตอน และระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ไว้ในกฎหมายลำดับรองอีก และกำหนดไว้คู่มือสำหรับประชาชน ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

บทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ.... มีเพื่อให้การจัดทำ และบริหารจัดการฐานข้อมูลมีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้สามารถใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐในการ ให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี และคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพของประชาชน การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจเพื่อการดังกล่าวตามร่างกฎหมายนี้ จึงเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

การให้บริการงานทะเบียนราษฎรแก่ประชาชน ดำเนินการโดยสำนักทะเบียนซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ทั่วประเทศ

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

การปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น มีการควบคุมการ ปฏิบัติงานโดยสำนักทะเบียนกลาง สำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

บุคคลภายนอกสามารถร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนต่อ ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง นายทะเบียนจังหวัด นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร นายทะเบียนอำเภอ หรือนาย ทะเบียนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทะเบียนได้อยู่แล้ว

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของ กฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมาย ลำดับรองแล้ว

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

ได้เตรียมการยกร่างกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๔ ฉบับ โดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ได้แก่

๑. ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย ซึ่งเป็นเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ที่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ

/และได้รับ...

และได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนแล้ว (ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง)

๒. ร่างระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเลขประจำตัวประชาชน (มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง) , การแจ้งเกิดเกินกำหนด (มาตรา ๑๙/๓) , การแจ้งการย้ายที่อยู่ (มาตรา ๓๐/๒) , การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนอาคาร (มาตรา ๓๖ วรรคห้า)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย (มาตรา ๓๔ วรรคห้า)

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๕๑)

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑. **มาตรา ๕** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ให้สามารถกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลที่ได้จดทะเบียนการเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศได้ด้วย

โดยให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดทำระเบียบสำนักทะเบียนกลาง มีสาระสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเลขประจำตัวให้แก่บุคคลที่ได้จดทะเบียนการเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยซึ่งเดิมกำหนดให้ได้เฉพาะคนที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประมวลผล ติดตามและพิสูจน์ทราบบุคคล

๒. **มาตรา ๖** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙/๒ เรื่องการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ที่อยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์และบุคคลทั่วไป และมาตรา ๑๙/๓ การแจ้งการเกิดเกินกำหนด

โดยมาตรา ๑๙/๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม กำหนดให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดระเบียบสำหรับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน รวมทั้ง บัตรประจำตัว กรณีเด็กไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ซึ่งปัจจุบันมีระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ใช้บังคับอยู่แล้ว

มาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกาศกำหนดคุณสมบัติของบุคคลตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ที่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดได้ แต่มีหลักฐานว่าอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่อง ให้มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยได้ โดยจะกำหนดคุณสมบัติไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๙/๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดระเบียบสำหรับการรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด ซึ่งปัจจุบันมีระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ใช้บังคับอยู่แล้ว

๓. **มาตรา ๙** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘ เกี่ยวกับการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายและการทะเบียนราษฎรอื่น ที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร

โดยมาตรา ๒๘ วรรคสาม กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนคนเกิดและคนตาย ที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร สำหรับผู้มีสัญชาติไทย

/คนต่างด้าว...

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย และคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติที่ถือเอกสารการเดินทางที่รัฐบาลไทยเป็นผู้ออกให้ ซึ่งจะเป็นการกำหนดวิธีการยื่นคำร้อง ยานหลักฐาน และวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๔. **มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๓** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ และเพิ่มเติม มาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๐/๒ และวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา ๓๓ เรื่องการแจ้งย้ายที่อยู่

โดยการปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ , มาตรา ๓๐/๑ และมาตรา ๓๓ มีระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขใช้บังคับอยู่แล้ว แต่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการปฏิบัติการย้ายชื่อเข้าทะเบียนบ้านกลาง กรณีบุคคลย้ายที่อยู่ออกแล้วไม่ย้ายเข้าที่ใดภายใน ๓๐ วัน , การย้ายชื่อเข้าทะเบียนบ้านกลางเป็นการชั่วคราวของบุคคลที่ไปต่างประเทศ และบุคคลที่สามารถแจ้งย้ายที่อยู่ด้วยตนเองได้

มาตรา ๓๐/๒ กำหนดให้มีกรณีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยปัจจุบันมีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับอยู่แล้ว

๕. **มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖ เรื่องการขอเลขประจำบ้านและอาคาร และการจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนอาคาร

โดยตามมาตรา ๓๔ วรรคห้า กำหนดให้มีให้มีกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งจะกำหนดรายละเอียดลักษณะของอาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย

มาตรา ๓๖ วรรคสาม และวรรคห้า ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดทำระเบียบสำนักทะเบียนกลาง กำหนดรายการของทะเบียนอาคาร และหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนอาคาร โดยมีสาระสำคัญ เกี่ยวกับสภาพและวัตถุประสงค์ของอาคาร หลักฐานในการยื่นคำร้อง วิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ และระยะเวลาในการดำเนินการ

๖. **มาตรา ๑๖** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ และมาตรา ๓๘/๓ เรื่องการจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนประวัติ และการจัดทำบัตรประจำตัว ของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

โดยตามมาตรา ๓๘/๓ วรรคสี่ กำหนดให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดทำระเบียบสำนักทะเบียนกลาง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีบัตรประจำตัว แบบและลักษณะของบัตรประจำตัวและรายการในบัตรประจำตัว โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่ยื่นคำขอ วิธีการยื่นคำขอมีบัตรในแต่ละกรณี

๗. **มาตรา ๒๑** เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ เรื่องการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเสียค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอกรณีนั้นก่อน

โดยตามมาตรา ๕๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอที่แตกต่างกันในแต่ละกรณี และตามระยะเวลาที่ล่วงเลยไป

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่อาจเกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

/หน่วยงาน...

หน่วยงานภาครัฐ

- สำนักงบประมาณ   สำนักงาน ก.พ.
 สำนักงาน ก.พ.ร.   สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
 ประชาชนทั่วไป
 องค์กรอื่น ได้แก่

๑๐.๒ มีการเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มี ผ่านทางเว็บไซต์กรมการปกครอง <http://www.dopa.go.th/> , เว็บไซต์คนไทยดอทคอม <http://www.khonthai.com/> และเว็บไซต์สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง <http://www.bora.dopa.go.th/>

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

- จัดทำ   ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีการจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
 จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
 พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
 ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
 ข้อคัดค้านหรือความคิดเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
 คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

อธิบดีกรมการปกครอง

ธันวาคม ๒๕๖๑

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๒๑๑

โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๔๗

dp.bora12@gmail.com